

Äntligen
påträffad
i Sverige!
FOTO:
THOMAS
CARLSSON

1/19 • Meddelande från Raritetskommittén • mötet 5–7 april 2019

Rk-nytt

Raritetskommittén höll sitt vårmöte den 5–7 april 2019 på Ottenby fågelstation. Närvarade gjorde Magnus Corell, Aron Edman, Anders Eriksson, Alexander Hellquist, Juho Könönen, Hans Larsson och Mats Waern. Björn Malmhagen hade förhinder.

Under mötet behandlades cirka 125 rapporter. Anmärkningsvärt är att hela fem nya taxa för landet godkändes för publicering.

Juho Könönen ny ledamot

Från och med vårmötet 2019 är Juho Könönen ledamot i Rk. Juho är en enträgen fältornitolog med djup kunskap om identifiering av såväl vanliga som ovanliga taxa. Han ersätter Anders Eriksson, som deltog i sitt sista möte efter tio års arbete.

Juho Könönen
är ny ledamot
av Rk.
FOTO: CORELL

Svart buskskvätta

En rapport, innehållande foton, på svart buskskvätta, *Saxicola caprata*, från Björdal (Vg) den 8 november godkändes för publicering. Denna art, som var ny för landet, häckar närmast i Kazakstan och övervintrar i södra Iran och Pakistan. Arten är extremt ovanligt i Europa, men under 2000-talet har faktiskt två fynd gjorts i Finland.

Rödtrast

Under perioden 11–14 november uppehöll sig en ung rödtrast, *Turdus naumanni*, i Pataholm (Sm). Rödtrast hybridiserar frekvent med flera andra sibiriska trastarter och sannolikheten för att en hybrid ska dyka upp i Sverige är hög. Pataholms-trasten är väl fotodokumenterat och det finns inget som tyder på hybridinslag varför denna publiceras som rödtrast. Detta var också en ny art för landet.

Rubinnäktergal

Det tredje nya taxat som godkändes för publicering var den rubinnäktergal, *Calliope calliope*, som upptäcktes och fotograferades den 26 oktober på Skoghalls bruk (Vrm). Fågeln var en 1K hane.

Sädesärla av underarten *ocularis*

En 1K sädesärla av underarten *ocularis* sågs och fotograferades längs Ekstakusten (Gtl) den 24 november 2018. Denna underart har ett stort utbredningsområde

I KORTHET

TILL Rrk

- Vitstjärnig blåhake är från och med 2019 inte längre Rk-art i någon del av landet.
- Kontrollera att Rrk:s rapportmall i Artportalen är uppdaterad. Kontroll bör ske mot Rk:s Förteckning över Sveriges fågeltaxa och Borttagna Rk-arter – finns på nätet: birdlife.se/rk/sveriges-fageltaxa/.
- Rk uppmanar Rrk att hjälpa till att driva in blanketter på de Rk-arter som rapporterats. Om en rapport saknar dokumentation, trots att det t.ex. finns foton i Artportalen, ombeds Rrk begära komplettering innan rapporten skickas vidare till Rk.
- Rk är mycket tacksam för kommentarer från Rrk till rapporterna. I de fall Rrk vidarebefodrar rapporter som normalt bedöms av Rrk vill Rk ha en kommentar om varför Rrk begär Rk-granskning.

TILL RAPPORTÖRER

- Finns det foton – bifoga dem!

i Sibirien (öster om Ob) och häckar även långt norrut på tundran. Övervintring sker från Indien till södra Kina. Formen skiljer sig från vår sädesärla (*alba*) genom att ha en svart tygel som skär genom ögat och bildar ett distinkt ögonstreck. I sommardräkt har de mest karaktäristiska individerna tydligt mer vitt i större arm-täckarna, vilket till viss del även går igen hos en del ungfåglar. Den stora frågan när det kommer till publicering är hur stor variationen är hos *alba*. Kommittén har dock inte hittat någon dokumenterad *alba* som matchar Gotlandfågeln utseende och väljer därför att publicera detta fynd som *ocularis*. Det här är det första fyndet för landet.

RARITETSKOMMITTÉNS (RK) UPPDRAG

är att kvalitetssäkra fynd av nationellt sällsynta och/eller svårbestämda taxa samt bära det huvudsakliga ansvaret för kategorisering av den svenska fågelfaunan enligt Association of European Rarities Committees (AERC) indelning. Rk ansvarar också för ställningstaganden rörande vilka taxa som anträffats i Sverige. Det bör understrykas att Rk endast bedömer om en fyndbeskrivning uppfyller fastslagna kriterier för publicering. Rk kommenterar eller avgör därmed inte själva artbestämningen av en rapporterad fågel, utan det är något kommittén lämnar till rapportören.

Fiskmåsar av underarten *heinei* t.h. med två reguljära *canus*. Förutom mörkare grå ovsida och livligare färgade mjukdelar hos *heinei*-måsen är mängden svart i handen vägledande, inte minst på handpenna 8 och 9, vilket ger en ...

... jämnare fördelning mellan vitt och svart i vingpetsen hos *canus*. Vidare syns en tunn vit månskära innanför terminalbandet på ovsidan av hp 7 hos *heinei*-måsen, vilket är ovanligare hos *canus*. Extra glimmande guldstjärna ger de svarta fläckarna på bägge fanen på hp 4 hos *heinei*-måsen – denna teckning förekommer bara hos 1 procent av *canus* enligt artikeln i *Dutch Birding*.

Fiskmåsar av underarten *heinei*

Heinei-fiskmåsar häckar i den större delen av Sibirien men även i den östligaste delen av europeiska Ryssland. Sannolikt är formen inte alltför ovanlig i våra farvatten, men på grund av variation i utseende hos både *canus* och *heinei* är det svårt att med övertygelse säkra en *heinei* på flytt. Tack vare en utförlig artikel av Peter Adrians & Chris Gibbins (*Dutch Birding* nr 1 2016) har vi fått en tydligare bild av vad som krävs utseendemässigt för att trygga bestämning av *heinei*. Den 15 november upptäcktes och fotograferades en adult fågel i Simrishamn. Fågeln teckning är mycket typisk för *heinei* och bedöms ligga utanför den variation hos *canus* som är känd i dag. Nytt taxa för landet. Se även fotot ovan.

Amerikansk knölsvärta

En rapport om två adulta hanar av amerikansk knölsvärta, *Melanitta deglandi*, på Svenska Högarna (Upl) den 14–20 maj diskuterades. Den ena individen visade klassisk i näbbform och näbbteckning medan den andra individen inte var lika klassisk. Tyvärr är fotodokumentationen inte lika bra på individ nummer två och näbbfärgen varierar litet på några foton. Rk har gått igenom ett större fotomaterial för att få grepp om variationen inom *deglandi* och kan notera stor variation, såväl reell som fotokvalitetsavgörande. Utifrån detta underlag bedömer kommittén att det inte att finns skäl att blanda in eventuella hybridteorier för denna individ.

En enda större beckasinsnäppa

Det är intressant hur enskilda individer faktiskt återupptäcks trots att det är långt avstånd mellan fyndplatserna. Under perioden 16–21 september sågs en ung större beckasinsnäppa i Erstavik (Srm). En vecka senare, den 28 september, upptäcktes en

ung större beckasinsnäppa i Päärp (Hl), cirka 40 mil sydväst om Erstavik. Båda individerna fotodokumenterades väl och med hjälp av enskilda sädrag i dräkten kostaterade kommittén att det handlar om samma individ.

Kanadatrut och skiffertrut

En rapport om en 3K kanadatrut, *Larus smithsonianus*, i Helsingborgs hamn (Sk) den 8 november och en rapport på en 1K skiffertrut, *Larus schistisagus*, Simrishamns hamn (Sk) den 28 oktober bordlades för vidare utredning. Publicering av olika truttaxa är generellt ett problem på grund av den stora variationen i utseende hos våra europeiska gråtrutar.

Vitstjärnig blåhake

Sedan tidigare är vitstjärnig blåhake släppt som "Rk-art" i Skåne (se Rk-nytt 1/18) men släpps nu i hela landet från och med fågelåret 2019. Detta med anledning av de senaste årens ökning i södra Sverige.

Raritetskommittén vid Ottenby den 7 april 2019: Alexander Hellquist, Mats Waern, Aron Edman, Juho Könönen (uppe), Anders Eriksson, Hans Larsson och Magnus Corell. Björn Malmhagen hade förhinder.

Anders Eriksson fick en avskeds-gåva i form av en kaffemugg – självfallet smyckad med en *deglandi* och en junco signerade Hans Larsson.
FOTO: CORELL

Anders Eriksson avtackades

Anders Eriksson tackades för mycket värdefullt bidrag till kommitténs arbete under mer än ett decennium, 2009–2019!

Raritetskommittén | birdlife.se/rk

Kommittén slapp undan en stökig jävs-situation, för larmet om vitstjärnig blåhake väster om Södra lundspetsen kom precis efter beslutet att slopa Rk-granskning av underarten i hela landet.